بسم الله الرحمن الرحيم

د وطن یادونه

د شعرونو مجموعه

سمیع الدین افغاني

sameuddin afghani

Ketabton.com

د کتاب پیژندنه

د کتاب نوم :	د وطن یادونه
شاعر :	سمیع الدین افغاني
د چاپ کال:	۱۳۸۲ لمریز ۲۰۰۲ م
د چاپ شمیر :	۵۰۰ ټوکه
خپرندوی	افغان ننګ ویب پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمپوز او ډیزاین   اجمل اکبري
ټولګه   :   لمړۍ
د چاپ ځای:
د حق د لارې کلتوري ټولنه – جرمني
E-Mail :s-afghani@hotmail.de

د افغان ننګ د ښکلې پاڼې د قدر وړکارکونکو په خاصه توګه د اجمل اکبري صیب نه د کتاب د خپرولو او ډیزاین نه یوه نړي مننه ، کور مو ودان ۰

سمیع الدین افغاني

سریزه

د «وطن یادونه »د سمیع الدین ، سعید افغاني د شعرونو ښکلې مجموعه د پښتو او پښتنو د ځپل شوي ادب په دنیا کې د رنګارنګ ګلونو څه نوې شان ګیډۍ ده چې د شعر او ادب مینه وال و ته بې و ړاندې کوي۰

سمیع الدین سعید افغاني شاعر دی، د هغه په شعرکې د هغه هیلې ، دردونه ، مینه او ارمانونه ژور ټولنیز ، انساني او بشري رنګ لري۰ د سولې، هوساینې او نیکمرغۍ تږی دی۰ د خپل ځپل شوي وطن د زوریدلي انسان په دردونو او ښکې تویوي ، د کرکې ، نفرت او توپیر غوښتنې پرځای د مینې او محبت اواز اوچتوي د ارمانونو ارمان یې خپل خلک خپله مینه ا وخپل وطن دی،دخپل وطن په روان ناتار زوریږي او وایي:

په وطن مو جوړ ماتم دی   تورتمونو کې مو شپې دي
دا د کوم ظالم له لاسه   چه ظلمونو کې مو شپې دي

د هیواد د زخمي زړه، کابل په ویر ناست دی، له وطن څخه د لریوالي غم یې دزړه وینې خوري او د پردو پردي کتنې یې د شاعرانه احساس روح ته عذاب شي ، کله د پښتنو خوږژبی ملي شاعر ملنګ جان ته مخه کړي او کله بیا د وتلي شاعر او نامتو ادیب ګل پاچا الفت د ارزوګانو دراژوندي کیدو هیلې پالي، په تیرو ویاړي اوپه روانو ژاړي اودسولې، ورورۍ او هوساینې په هیله دنفلونو سجدې په غاړه اخلي ، دشکونو او بې باوریو تورو لړو ته زوریږي او همدغه څه د افغان ولس د ناورین د اوږدیدو دلیل بولي ، ومو ویل چې هغه شاعر دی، دشاعر دنیا له ټولو غمونو او دردونو سره سره تنګه ،تروشه او یولې نه وي،درد لري ،سوز لري، ساز لري ، مینه هم:

یار چې کرم بیمار د لیونو په چم   دود شوم په انکار د سپیلنو په چم

او کله چه غم پرې زور شي نو بیا رندانه د رندانو جمع ته ځي او د خپل زړه خبرې کوي :

زه د رندانو او مستانو جمع ته   چه کله ځمه بیرته نه راځمه
زه د بد مسته می خورانو جمع ته   چه کله ځمه بیرته نه راځمه
خو زه شاعر پیژنم ، هغه د مستي،رندۍ او میخوارۍ نه وه او نه دي:

دردونه ، رنځونه او د روراني زمانې د انسان بې غوري یې پسې اخلي او د تیښتې یوه لار لټوي۰ دده په شاعرانه احساس کې د رندانو او مستانو دنیا له درغو ، ریا ، تذویر او سالوسۍ څخه پاکه د مینې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

محبت دنیا ده نوځکه هغه لوري ته مخه کوي او چه هلته دردونه او پیالې سپکېویني نو ساقي ته په ملامت کې وایي :

ساقي تاثیر دې په پیالو کې نشته ... ځکه چه خوند يې په نیشو کې نشته
هسې مې بوزه د مستیو لورته ... چې د جنت په کنارو کې نشته

د شاعر کلیوالې سندرې چې دملنګ جان د ملي نارو اثرپرې پروت دی خپل ځانګړی خوند او اشنا موسقي لري.دبنجاره بنجاره په نارو کې دوطن تیر یادونه پالي ، دحسنونو سوداګر مخې ته دریږي ، دنارنج دګل په یاد د ښکلي ننګرهار یادونه کوي او دهمدې محلي سندرو په لړ کې دخوږژبي محلي شاعر بهایي جان د«شیراو شکر» سندرو په سبک
د خپل پردیسي ژوند سندره بولي او وایي :

ځه چه ځو بهر ته سېل به وکړو د ملکو ... توهم بیا بروګلم تو هم بیا برو
نه ځمه بهر ته ځما خپل وطن یادیږي ... څه کړم عبث ژوند دی په وطن کې د پردو
توهم بیا بروګلم تو هم بیا برو

د وطن یادونه ددرد او احساس سندرې دي ، ژبه یې ساده ، روانه او بې تکلفه ده. په دغې ښکې رنګینه ډالۍ کې د رنګ رنګ ګلانو ښبې شته او په همدې وجه ده چه د هرلوستونکي ادبي تندې ته یو څه لري.داشیبه چې زموږ په ښکلي تاریخي وطن د پیړیو پیړیو زړه خپسه را خپره شوې او د وطن ډیره ستره انساني پانګه مو د پردیسۍ په نیولې دنیا کې د خپلو هیلو جنازو ته ناسته ده ، همدا د هیلو دردونو ،میني او ارمانونو کوچنۍ ګیډۍ هم لو یه ډالۍ ده.

په ډیره مینه
شاه محمود حصین

د لوی او ښښونکي خدای په نامه !

لکه ځنګه چې ټولو ته څرګنده ده په وطن کې د دوو لسیزناخواله جنګي حالت او ورور وژنې په نتیجه کې زموږ ډیر شمیر وطنوال شهیدان او ډیر نور بیا دې ته اړشول چې خپل پلرنۍ کلي اوبانډې پرېږدي او د پردو په وطن کې د پریسۍ او مهاجرت ژوند اختیار کړي.

دا یو څرګند حقیقت دی چې په پردي وطن کې دخپلو دودونو او رواجونو څخه لرې د نورو د ارادې او اداري لاندې ژوند کول زموږ په هیواد والو خپلې منفي اغیزې او تاثیرات لرلې چې دغه حالت تر هر څه د مخه د هنر او ادب مزي ځپلي دي . د مهاجرت څپیړو لکه د نورو افغانانو په شان زما مخ هم راشین کړی دی او د ناخوالو سره لاس په ګریوان د غم شپې سبا کوم نو چې کله کله دزړه خواله مې د قلم سره شریکه او د زړه تسکین مې د اشعارو په لیکلو سره وشي ، دغه لنډه شعري مجموعه د همدې هیلې ژوندۍ بیلګه ده.

پدغه مجموعه کې د حماسي اشعارو تر څنګ د وطن د کلو او بانډو ، پرګنیز کلتور په نظر کې نیولو سره محلي اشعار راوستل شوي دي چې زیاتره یې د خوږ ژبو هنرمندانو په خوږو اوازونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې کمپوز شوي دي او يو څه نوريې بيا برسيره پردې چې په مشاعرو او دليکوالو په علمي سيمينارونو کې دکلمه شويدي بلکه د وطن څخه بهر په افغانې مجلو او جرايدو کې چاپ ته رسيدلي دي ۰
زه پدې برخه کې لازمه ګنم د هغه دوستانو څخه چې د دغې مجموعې په چاپ او تنظيم کې بې له ما وه سره راټول سره مرسته کرې او زه يې د ې ت هڅولی يم چې ټول هغه څه چې مو په لاس کې وه سره او ترتيب کړم مننه وکړم ،هيله لرم چې دا لنډه تحفه د محترمو لوستونکو د توجه وړ وګرځي ۰

د لوستونکو د نيکو نظرياتو په هيله ۰ په درناوي
« سميع الدين «سعيد افغاني

د وطن پـــه ياد

پـــه وطـــن موجوړ ماتم دی
تـــورتمونو کې مو شپې دي
دا د کـــوم ظــــالم له لاسه
چې ظلونو کې مو شپې دي
*** ***
ګـــران وطن راته سوراورشو
دوزخ لمبې تـــري خـــيژي
بـــل محشرته حاجت نه شته
قيامتونو کې مو شپې دي
دا د کـــــــوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
د کـــابـــل هـــره کـــوڅه مو
ښکلي ښکلي خــــاطرې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس يې وران او ويجاړ کورم
ګــرنګونو کې مــو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لــــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
۱

زوړ او ځوان مو شهيدان شول
څـوک بې پلاره څوک بې موره
د چا کور جوړ قــــبرستان شو
زيــــــارتونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لــــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
افغانان ټول تار او مار شول
څوک په کوزاو څوک په بردي
په وطن کې چې اوســــيږي
ماتمونو کې يې شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لــــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
د اسلام پـــه تــــمه تـــمه
د کــــافرو کانـي وشــوې
هـــــيڅ تميزکـولای نه شو
په چــرتونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لــــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنـــــیا ټــوله راته خاندي
مور په چیغو چـــیغو ژاړو
څه سپین سترګې دنیاګۍ ده
سیاستونو کې مو شپې دي
دا د کـــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
افـــغانی وطن به جوړ شي
که د خدای مـــــهربانـي وه
د پـــردو لاس بـــه لنډیږي
امـــیدونو کې مو شپې دي
دا د کـــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ****** ***
دا شعر په کال ۱۹۹۲ د نوید د جریدی
په شپږمه ګڼه کې خپور شو٠

۳

اروا ښاد ملنګ جان ته

د مـــحبـــوب وطـــن په غیږ کې ارام اوسه
زه په بل وطـــن مهاجـــر یم وطن وران دی
هـــغه ســیمه ، هغـــه خلک ، هغه کلـــي
ټول وران شوی ویجاړ شوی مدفن وران دی
څوک په یو نوم څوک په بل نوم دي بیل شوي
د قـــومونـــو او دودونو مســـکن وران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سـرا پورته کړه د شعـر خیال کې ګوره
ګدر وران پیغلې سرتـورې ارمان وران دی

د پـلرو او د نیـکو پـګړی بـی قدره
د خوشحال او د میرویس خوږ چمن وران دی

پـه درشـل مو دوطن د ښمن میشته شو
افغاني ولـس ته ښکلی ګلشن وران دی

*** ****** ***

دا شعر د مرحوم ملنګ جان د څلویښتم تلین په ویاړ په هغه
مشاعره کې چې په ۱۹۹۹م کې جوړه شوې وه د کلمه شو ۰

۴

دنیکو وطن

خپـل وطن مو وران شو شو محتاجه د پردو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلارو او د نیکو وطن

دلته مجبـوري ده هر قـدم کې تکلیفونه دي
دلتـه بې وسي ده هرې خـوا ته پېغورونه دي
بل غـوندې قانون دی مایوسي ده زحمتونه دي

هر قـدم پردي دي راته ښـکاري د میرو وطن
خوږ دی خلکـو خوږ دی د پلارو او د نیکو وطن

څه خو په وطن کې ډېرې شمېره شهیـدان شول
ډېر نور د آبرو خلک بې کـوره بې کاروان شول
څوک بیا په پردي وطن کې پاتې په بیابان شول

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا نسل لا پر پرېږده چې مــو وران شو دلمسو وطن
خوږ دی خلکـــو خوږ دی د پلار او د نیکو وطن

۵

څو مره شو بې قدره په بل ملک کې چې او سیږو
دلته هر قـــــدم کې د افغــــان په نوم زوریږو
ټول عیب په نفـــاق کې دی په دې هم نه پوهیږو

وران شو د شملـــو وطن د کلـیو او بانډو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلارو او د نیکو وطن

راشئ خوږو ورونو سره یو شـــو د افغان په نوم
څو به دا نفـــاق وي چې بیلیږو این او ان په نوم
لاس د وروري ورکړو د اخلاص او د ایمان په نوم

جوړ کړو افغــاني وطن د سولې او جرګو وطن
خوږ دی خلکــو خوږ دی د پلارو او د نیکو وطن

*** ***

مهاجرت

۶

اروا ښاد ګل پاچا الفت ته

ستا دالفت ډیوه په لاس وه اوس تیــارې پریوتې
څکـــــه وطن کې د دردونو افســـانې پریوتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغه یو افغـــــــان په نوم چې تا وحدت ته بلل
اوس یې په کلي او بانـډو کې دغم شپې پریوتي

د پاک احساس او د وروری خبرې کمې ښـکاري
ځکــه په سمــــــه او میرو کې ادیرې پریوتي

د وطن دښتې او ابادې یا ویجــــــاړ ځایونه
په هر قــــدم کې د ژوندیو جمـــجمې پریوتي

څومره وحشت او بربریت شـــو په بې وزلو خلکو
په ادیرو کې په زرهــــــــاوو جنازې پریوتي

څوک به یې راټول کړي دا بې زوره زوروره خلک
چې د نیکـــــونو افتخار جګې شملې پریوتي

راځئ ای وروڼو افغــــــاني الفت ارمان لپاره
چې سره یو شو ګنې خدائیـــګو معجزې پریوتي

*** ****** ***

د اروابناد ګل پاچا الفت د سلم تلین په ویاړ

۷

عبث ژوند

محترمو لوستونکو !

زه یو وخت د مســکو د ښار د پتروفســکي په نامه بازار ته دیو دوست سره لاړم. د بازار په هغه لیکه کې چې افغانانو مالونه خرڅول یو شمیر دوستانو ځـما څخه هیـله وکـړه چې د مسکو په بازارونو کې د افغانانو د مشکلاتو په نـظر کـې نیولو سره یو څه ولیکې. یقین وکړی کله چې ما دافغــانانو دا حالت ولیده ،ډیر غمګین شوم، اود افغانانو دغــوښتنې سره سم مې د عبث ژوند تر سر لیک لاندې دغه شعر ولیکه.

عبث ژوند

ګټه پاتې نه شوه د شیانو پـه خرڅلونو کې
ګرځم رینکونو کې! راګرځم رینکونو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه خو د بدماش یا خولیګان۲ دلاسه زار یو
څه بیا د پــولیــسو د زندان د لاسه زار یو
کلــه بیا رینــک کې د اخران دلاسه زار یو
نیم زړه مو اوبه شـو د دالرو په نرخونو کې

ګرځم رینکونو کې را ګرځم رینکـونو کې

۸

څه رانه رینــک کې ښي او چپ لاس ته ورکیږی
کله بیا په یو کــارتن کې نیم کارتن برک ۴ خیژی
مال چــې مو تلپــت ۵ شي هغــه ټول راتاونیږی
یو بیک مو په شا وي اودوه درې مو په لاسونو کې

ګرځـــم رینکونــو کــې را ګرځــم رینکونــو کې

څــه رانه مــوټر او په ټکسي کې مصرف کیږي
څــه په جـریمه او تــالاشي کــې مصرف کیږي
څه د شاګــردانو همــکاري کــې مصرف کیږي
نقدی چې پیــدا شي هغه لاړ شي مصرفونو کې

ګرځـــم رینــکونو کــې را ګــرځم رینکونو کې

دا ټول مــجبوری ده چې په ځان مو قبول کړې ده
کار د ناچــاری ده چــې په ځان مو قبول کړې ده
ننــګ د افغاني ده چې پــه ځان مو قبول کړې ده
سترګې نه خلاصیږي هرسحرمو په خوبونو کې

ګــرځم رینکونــو کــې را ګــرځـم رینکونو کې

---

۱ رینک ، خلاص بازار ۲ خولیګان ، بدماش ۳ اخران ، د بازار محافظ ۴ برک ، نیمه خراب ۵ تلپت ، هغه مال چې نه خرڅیږی ۰
مهاجرت کال ۱۹۹۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوب

ما دوړی پادشاهي خوب لیدو
چې سرمې جګ کړه زه په جیل کې ومه
زه د جیلونو او کمپونو مینځ کې
د افغانانو په سرخیل کې ومه

خوب کې د خپل وطن امیر ومه زه
په خپل ولس باندې زهیر ومه زه
وه هر طرف ته تول اباد کورونه
پکې ښایسته ښایسته د بڼ ګلونه
ښه راشه درشه او اخلاص مې لیدو
زه د قومونو په هر خیل کې ومه
زه د جیلونو او کمپونو مینځ کې
د افغانانو په سرخیل کې ومه

وطن ښایسته ښکلی اباد وه زما
د ولسونو اتحاد وه زما
د رنګینه باغونو جوړ وه وطن
ښه په ښایسته وادیو موړ وه وطن

چې سرمې جګ کړه دنیا بل شانې وه
د بې وسې ژوندون په سیل کې ومه
زه د جیلونو او کمپونو مینځ کې
د افغانانو په سر خیل کې ومه

څوک د خواره خوا خوږی ویرته ناست وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نـــا امـــيدژوندون تدبيرته ناست وه
عجـــب روزګارعجيب خيالـــونه وه بد
د نـــاروا ښـــکـــاري چـــمونـــه وه بد
ټول وه پـــردي پـــردي پردي ښکاريدل
دلا مذهـــب ښکاري په ښکيل کې ومه
زه د جـــيلونو او کـــمپونـــو مينځ کې
د افغـــانـــانو په سر خيـــل کـې ومه

۱۱

د جـــوړ وطـــن نـــه اديری جـــوړې وې
د شهـــيـــدانـــو ترتـــپـــې ډکـــې وی
ورانـــې جادې وران تعميرونه وه ټول
زړونه ويشتـــلي پرې داغونه وه ټول
د خـــوړ ژوندون اخـــرنی شيبـــې وې
د تدريجي مرګـــي پـــه ټيـــل کې ومه
زه د جـــيلونو لاګـــرونـــو مينـــځ کـــې
د افـــغانـــانـــو په سرخيل کې ومه

د ځـــان ځـــانيو نـــه نفاق جـــوړ وه
د مـــرګ او ژوبـــلې اتـــفـــاق جـــوړ وه
خلـــک وه خـــواره او مهاجر هرطرف
د کـــور او کـــلي مسافـــر هر طرف
خوږ افغـــانې وطـــن مو وران کړ خپله
د مرګـــنې طـــوفان په ټيـــل کې ومه
زه د جيلـــونو او کـــمپونو مينځ کې
د افغـــانانو پـــه سرخيـــل کې ومه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم د مارچ ۱۹۹۸

۱۲

سجدې

ستـــا د رضـــا د امیدونـــو سجدې
ربه ستا در کـــې د عذرونو سجدې
د ګـــناهونو نـــه منزلـــونـــه جوړ دي
غـــواړم ادا د ګـــناهونـــو سجـــدې
ســـتا د غفار کـــریم رحیـــم له نومو
شـــي که قبول د طاعـــتونو سجدې
زاهـــد ه ځانـــله چـــې مغروره نه شی
زه یـــم پیرو د پـــاکو زړونو سجدې
څوک دی عابد ستا د دوزخ له ویرې
څوک کړي سجدې د ثوابونو سجدې
چې مسلمان دی او قایم په خپل دین
کړي پنـــځه وخته د فرضونو سجدې
که افغاني وطـــن کـــې صوله راغله
زه بـــه ادا کـــړم د نفـــلونو سجـــدې

****

کال ۱۹۹۸

۱۳

شکمن

چـــې د چـــا یمـــه همـــراز د چا شکمن
یم د چـــا د ستـــرګو خـــار د چـــا خوږمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

زماني چې خپلې لوبې په ما وکړي
يم د چا سره او س دوست د چا دښمن

د ريا او صداقت تو پير لړ شوی
يم د ځينې اشنا يانو ګيله من

هر سړی چې تر مطلبه پورې يار شو
اعتبار په ځينو نشته عزت من

څه دنيا شوه څه روزګار او څه يې خلک
ځوک د چا په ښو کې ندي رضا من

افغاني پام چې د زړه راز ښکاره نه کړي
په ظاهرو او باطنو يم شکمن

*** ****** ***

۱۹۹۲م

۱۴

کوم اختر؟

زموږ د کلي د تروږمۍ ماښام څخه ځوشيبې دمخه د کلي يو تنکې لس کلن هلک خوشحاله بريښيده، د هلک د خوشالۍ علت يو هم دا وه چې هغه د سبا ورځې د اختر د راتګ څخه خبر شوی وه. هلک ته د هغه مور او پلار د اختر لپاره نوي جامې، څپلۍ او وا سکت رانيولي وه چې هغه په همدې ماذيګر قضاد سبا ورځې نوي جامې او دنورډې دوستانو د اختر مبارکۍ تحفې په خپل وجود کې تمثيلولي او همدا وجه وه چې هلک ته يې خوشحاله بڼه ورکړې وه، په رښتيا سره کوم اختر چې ما شوم ته سبا راتلونکې وه، نه تنها هغه ته بلکې د کلي ټولو او سيدونکو ته يې دخوشحالي زيري ورکاوه.

هو، کوم اختر؟ دکوراو کلي اختر، او که دمهاجرو اختر، کوم چې د خپل کور، کليو او باڼدو څخه لرې په پردي وطن کې لمانځي؟ دا يو څرګنده خبره ده چې اختر هر چاته هر چيرې او په هر ځاې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې چې وي پوره او يا نيمه خوله خندا او خوښي وربښي.

۱۵

نوا اختر کوم اختر؟

دا د ځـوانـانـو د خـوښيو اختر
د پيغـلو نجـنو د تـاليو اختر
د کـور او کـلـي اخــتـر
چـې لـوړ دود دونـــه لـري
د ســپـور او پـــلـی اخـتر
ښـه رواجـــونـــه لـــري
دا د خــوښيــو اتـنــونـو اختر
دا د خوشحاله ســرود ونو اختر
دی د بيـوزلو کونډو رنـډو اختر
د يتيـمــانو او بـربـنـډو اختر
د غريبـانو او خـانــانو اختر
د مسلمــانو ديـنـــدارانو اختر
وي مبارک دې په تمـامو خلکو
وي برکـت دې په تمامو خلکو
ښه افغاني دود او رسمـونه لري
خدايګو چې ښکلي رواجونه لري
*** ***
۱۹۹۸ کال مهاجرت

د خواست ياري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه ایلمه پسه وي اشنا وریجې دالري غواړي
رنګ په رنګ کالي غواړي

زه خو د بازار خړو ګردو په رنګ تور کړی یم
کور ځیښتن دکوره هم ځو ځلي جواب کړی یم
دلته پـــردي ملک کـــې دا حالا تو زورولی یم
هیڅ پروایې نه شته اشنـــا خپله حسابي غواړیي
رنګ په رنګ کالي غواړي

دمره زه ګټم چې یـــې مصرف کړم اولادو سره
دا چې سر ګردان یم هره ورځ ترلمرولیدو سره
لاس په ګریبان ګرځم خپـــلو جړو حسابو سره
نه ور معلومیږي د پردو سره سیالي غواړي
رنګ په رنګ کالي غواړي

۱۷

اوس چې د بازارونه ورځ له ورځې خـــرابـــیږي
مال مو مخ ته پروت دی دم په دم ساحه تنګیږي
ټوله دنیا غم شي اشنا سر پرې نه خلاصـــیږي
خپل خپلوان یې راشي دکشمشو قابلي غواړي
رنګ په رنګ کالي غواړي

یو خوا پردیسي ژوند ډیر بې حده زورولـــی یم
بل خوا په وطـــن کـــې دا نـــا خوالو کړولی یم
ژوند دی چې تیریږي تکلیفو بې وسې کړی یم
داسی یو حالت ته قـــوي عزم افغاني غواړي
رنګ په رنګ کالي غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

*** ****** ***

کال ۱۹۹۲

۱۸

سوز

یار چې کړم بیمار د لیونو په چم
دود شوم په انګار د سپیلنو په چم

تورو تورو سترګو حیاناکو دې
ویوړه رانه زړه د زوریدو په چم

مستې ستا د سپین مخ له رڼا ځینې
شپه شوه راته ورځ ستا د شغلو په چم

یاره د یو خوږ نظر په تمه دې
یم په انتظار د تیر وختو په چم

سترګې د امید مې درته پاته دي
مړ کړه را ژوندی د قصیدو په چم

سم د افغاني دود او دستور سره
خپل به شي نګار د مرکو په چم

کال ۱۹۹۷

۱۹

مستي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د مستانو او رندانو جمع ته
چې کله ځمه بیرته نه راځمه
زه د بد مسته میخورانو جمع ته
چې کله ځمه بیرته نه راځمه
د چتو پیغلو ښاپیریو ښار کې
د چا نظر ته چې ورځمه بیرته نه راځمه
یم د رندانو میخورانو جمع کې
نو میکدې ته چې ورځمه بیرته نه راځمه
د مینانو د هوس دنیا او....
لوی سمندر ته چې ورځمه بیرته نه راځمه
مالي دې ښاد وي بڼ ګلزاره مدام
د ګلو سیل ته چې ورځمه بیرته نه راځمه
افغاني پوه کړه دا ساقي په رمز کې
چې یې پیالو ته کله ځمه بیرته نه راځمه
*** ***
کال ۱۹۹۷

۲۰

خمار

ساقي تاثیر دې په پیالو کې نشته
ځکه چې خوند یې په نیشو کې نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

یـــا د خـــوږو ترخو توپیر دې لږ دی
یا چیرې رنـګ دې په ترخوکې نشته

چـــې د محفل یاران خـــمار پاته دي
ښایـــي تادي دې په پیالو کې نشته

۲۱

هسې مـــې بوزه د مستیـــولـــورته
چې د جنـــت په کـــنارو کـــې نشته

چې د غمـــونو مې بې غـــمه کاندي
داسی حالـــت چه لیونو کـــې نشته

دا چې مـــیخوره لـیونی مـــی بولي
اوس دا مـــقام په ارزیدو کې نشته

چې مې حالت د لیونتوب معلوم کړي
ساقي دا راز دې پـــه فکرو کې نشته

خـــمار خـــمـــاردی افغاني د کلو
نو ریې طاقت په صبریدو کې نشته

کال ۱۹۹۸ م

۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنجاره ماما

نورشیان یې ډیردي داپایزیب یې ځومره ښکلي دی
موري بنجاره مـــامـــا راغلي دی

مورنه پیسې غواړي چې پایزیب یې ډیرخوښیږي
رنګ رنګ سیـــخکونه په اوربـــل یې هوسیږي
عطر شام پاریـــس یې په دمـــاغ ډیر ښه لګیږي
نقدی پیسې نه وی ماما پور پـــه ځان منلی دی
موري بنجاره مـــامـــا راغلي دی

اخـــلي دنداسه چـــې دنداسه یې ډیر خوښیږي
سری شونډې چې ګرځي نو اشنا ی خوشحالیږي

۲۳

توري توري سترګـــې پـــه کجلو ښه ښکاریږی
سرو زرو چارګل ماما پـه برجب کې ساتلی دی
موري بنجاره مـــامـــا راغلي دی

ځان چې یې سینګارکړه بیانوځي نوردګدر په لور
موري د هـــمزولـــو سره نـن دمـــازدیګر په لور
ډیر به شي خوشحاله چـې د یار شي دنظر په لور
اچوی ټکریی چـــې افغاني کلتوریې ښکلی دی
موري بنجاره مـــامـــا راغلي دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا شعر د طــاهر شباب په ښکلي اواز کــې کمپوز شــوی دی.
۱ بنجاره يا قوال هغه پلورونکی دی چې پنډ په شاه له ځانه سره تارستن سرخي ،سفيده ، رانجه او نور ضــروري شيان کــلي په
کلي ګرځوي.

******** *** ***

کال ۱۹۹۷م

مهاجرت

۲۴

دحسنونو سوداګر

د حسنـــونو سوداګريــم شرابـــی حسن په څو دی
چې معياريې خال او خط وي کتابي حـــسن به څودی

چې خوشحال يې هسې ستايي افتخارپرې شاعران کا
د تـــرکانو دخـــوبانوګـــلابـــي حسن پـــه څـودی

چې د سترګو په ښکـــلايـــې ټول عالم په مسيدو دي
د قـــفـــقاز دهســـکو پيغلو عنابي حسن په څو دی

چـــې عـــالـــم ورته سلا کـــا ښاپيرۍ ورته حيرانی
د سلاويانو په وطـــن کې ارزانـــي حسن په څو دی

نورستـــان په سردرو کې د هلمند رود شاو خوا ته
د قندهـــار کلو بانډو کـــې نوراني حسن په څو دی

د ښکـــلا او د حسنونـــو په بازار کـــې هسی ګرځم
چې بازار يې څنګه خـــوږدی افغاني حسن په څودی

(c) ketabton.com: The Digital Library

کال ۱۹۹۷

۲۵

وطنی مصری

دوطـن غـیـرېه کې مې کـور دی
ماته پردي مالت کې خوب کله راځینه
دوطن خـاورې بـه رانـجه کـړم
دا پردیسی ژوندون مې هردم زوروینه
چـې مـوتـاریخ تـه نـظـر وکـړو
جګې شملې مـود پلرو رایادې شینه
دا مـو پـه خـپله پـه ځان وکـړه
چې د پردو په لمسون خپل کورورانونه
راځـی چې خپل وطن اباد کړو
تر څو بـه ګالـو د پــردیو پیغورونه
وطن د ټولو شریک کور دی
دا دشمنان مو په قومـونو بیلوینه
د اتفاق نه هرڅه جوړ شي
راځی چي یو کړو افغاني خواره قومونه
*** ****** ***
کال ۱۹۹۸ مهاجرت

۲۶

د وطن اتلان

ستا پـه لـوړو غرونو د افغان بچي
جوړې کار نامې کړې قهرمان بچي

ټینګ یې په دښمن باندې ګوذار وکړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

و مې لید ډګر کې پهلوان بچي

سوله یې شعار ده مخ په وړاندې ځي
دوی دي په تصمیم کې با ایمان بچي

ساتي خپل وطن لوړ شجاعت لري
دا د توري پرېښن او د میدان بچي

باسي کشتۍ خپله د ساحل په لور
دا د طوفانونو د دوران بچي

دوی په افغاني غیرت نازیږي تل
دا د صداقت او پاک وجدان بچي
****
کال ۱۹۹۸

۲۷

یادونه

په زړه کې مې یادیږي د اشنا ښکلي یادونه
د تیرې زمانې کیسې پخوا هغه وختونه

په سروشونډو ملالو به یې نیشه ومه بې خوده
وطن چې یادوم ورسره جوخت دي ستا یادونه

نن بیا دخدای لپاره په احوال مې لږ خبر کړه
تر څو به دا غربت وي او تر څو به دا نکلونه

مزار ته چې مې راغلي اشنا دا لره په یاد کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تورو خاورو ځنګ ته مې تازه کړه تصو یرونه

دا نن چې افغاني یمه مجرم په کوم ګناه زه
د خلکو په وطن کې به ترڅو وي دا غمونه
*** ****** ***
کال ۱۹۹۸
۲۸

د نارنج ګل

چه موسم یې د نارنج د ګل بهار شي
را په یاد مې هغه ښکلی ننګرهار شي
د نرګس، ذنبق، نارنج د ګل له فیضه
زړونه مست په نڅیدو د هر دلدار شي
ننګرهار زموږ د ښکلو ګلو ښار کې
په سپرلي کې د شاهی د بڼ دربار شي
د رباب او د بلبل خوږو نغمو کې
خوشحالي شی جم او جوش بڼ او ګلزار شي
ځو مره ښکلې ښه فضا د طبیعت شي
رنګینه ښایسته ګلان د پیغلو هار شي
ښه فضا شاعرانه شي هرې خواته
افغاني ګلشن کې ښکلی لاله زار شي

دا شعر په ۱۹۹۸ کال دلیمې په مجله کې خپور شو.
کال ۱۹۹۸

۲۹

خپل وطن

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځه چې ځو بهر ته سیل به وکړو د ملکو
تــو هــم بیا برو ګــلــم تو هــم بیا برو

بیا که بریم ګلیم درخارج عـجب روزګار است
رنګ برنګ موتر و سرویس ها قطار قطار است
ماهــی یــی کنسروکــتی پــیوه مــزه دار است
مــیــریــم ســویــدن ، استــرلیــا تــا بــه پــیرو
تو هــم بیا برو ګلم تو هم بیا برو

نه ځــمه بهــر ته ځــما خپــل وطن یادیږي
زړه مې د کابل کلو بانډو نه نــه صبریږي
هر مازیګری د شهــرنو مــې نــه هیــریږي
څه کړو عبث ژونــد دی پــه وطن کې دپردو
تو هم بیا برو ګلم تو هم بیا برو

هر طرف جــنګل و سر سبزی شده بسیار
هر جایی که میری کس به کس نداره کار

۳۰

بپــوش مودی روزه کتی مه برو بی خار
میریم به سرکس ویګان وقت به کازینو
تو هم بیا برو ګلم تو هم بیا برو

نه ځــمه بهرته موراو پــلارمې په وطــن کې دي
زړه مو ډیر زوریږی شهیــدان مو په مدفن کې دي
خلک موتېول تباه شود ښمنان مو په درشن کې دي
رب دې فــضــل وکــړي دوطــن پــه شا ځلـمو
تو هم بیا برو ګلم تو هم بیا برو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګراني زه پــوهیږم ستا احساس د قدر وړ دی
هر سړی په خپل وطن کې د روند او مکمل دی
غــو اړو افغاني وطــن زمــوږ دغه تــکل دی
خدای دې کړی نصیب زموږ د خپل وطن ابرو
تو هم بیا برو ګلم تو هم بیا برو
*** ****** ***
دا شعر په ۱۹۹۷ کال کې د اتحاد او عمل د نشریې
په دوهمه ګڼه کې خپور شو۰

۳۱

اروا ښاد اسحاق ننګیال ته

چــې خبــرشو مه په مــرګ دځوان ننګیال
شوم غمګــینه زړه خــفــه شو بې مجال

د احساس تاثیر په قلب د هر شاعر وي
ستا وه ښکــلې مرتبه د نــازک خیال

د وطن ورانــی هرچاته بې هیڅ نه وي
څوک په سره مرمی شهید شی څوک په چال

دردونــکــې جــنازه ډک لــه احساسه
خــښوي دوطــن ځــوی دی بــې مثال

۳۲

تر ابــده به وي مــلاست په تفکر کې
دا زموږ د زړه همراز اسحاق ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا په مغز او تفکر کې اوس باقي دی
هغــه شعــر هغــه نــثر هــغــه خــيال

پيرزو مشه دا سې مرګ د چا دښمن ته
چــې وطن يې ورته خوږ وي په هر حال

رب دې تــاته جنتونه در نصيب کړي
مــرتــبــه دې تــل بــلنــده د کــمــال

افغاني وطــن تمــام مرګی مــرګی شو
بيا داغداره شــو زړګی دی په ننګيال

*** ****** ***
کال ۱۹۹۸

۳۳

زړګي ته

زړګــيه ښــکــاري کــم قـــوتــه شولې
د ژوند تــرخــوته نا تــاقــتــه شــولې

ځــوانــي دی لاړه د غـــمـــونـــوسره
اوږدو مـــنـــزلــوته بې همـــته شــولـــې

زه د کــــلــونــو امـــيــدونــو پــه لــور
تـــه نيـــمه ليارکــې بې جــرته شــولـــې

لـــری مـــنـــزلـــونـــه دي دلــرې اشـــنا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ور رسیدو ته کم قوته شولې

لکه چې ښکاری اخري شیبې دي
اوس خپل تصمیم کې ملاته شولې

افغاني خپل ژوند ستا په ژوند کې وینی
ښکاري جدا چې ترقیامته شولې
*** ****** ***
کال ۱۹۹۸
مهاجرت
۳۴

مینه

خوږې سترګې د جانان
زه پوه نشوم په خپل ځان
زړه بې ویوړه په یو ان
نور به نه ترینه راځمه ،نور به نه ترینه راځمه

په خمارو سترګو یار کتل کوي
پته مینه بې په ما اثر کوي
اشنا ګران دی خدای دې نه جدا کوي
ښایسته زلفې پریشان
قد بې سروه د بوستان
څه ښایست دی د سبحان
نور به نه ترینه راځمه ،نور به نه ترینه راځمه

راته ګرانه زما ښکلې محبوبا
ښایسته مخ بې لکه ستوری د سبا
کړم صفت بې په عالم کې برالا

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۵

موزون قده خــوش اندامه ده ليلا
غــنم رنــګه خــوش زبان
شکــر لبــه تــور زلــفــان
سپين غاښونه يې مرجان
نور به نه ترينه راځمه ،نور به نه ترينه راځمه

چــه پــه مــينه ،ميــنه کــړمه يې صفت
زه به جارکړم تــرينه خپل حسن صورت
اشنا ګران دی خدای دې نکړې خجالت
څه شرينه خوش زبان
څه ښايست لرې پنهان
افغاني لبــاس پرځان
نور به نه ترينه راځمه ،نور به نه ترينه راځمه
*** ****** ***
کال ۱۹۹۸ م

۳۶

سينګار

محبوبې ښه سينګاردې کړی دی
صــنمې اور دې لــګولــی دی
ځــان بــه له تــا سره اشنا کړم
تــل به دې قدر په رښتيـا کړم
ګــلې زړګی دی رانــه وړی دی
صــنمــې اور دې لــګولی دی
لــه خمــارو سترګو دې جار شم
کــړم افتــخار چه زه دې يار شم
څه شيــن ټــکری دې اچولی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

صنمې اوردې لــګــولــې دی
دا افغاني ستــا خدمت ګــار دی
د تورو ســتــرګــو خــريدار دی
دا خوږ زړګــی دې پرې چولی دی
صــنمې اور دې لــګــولــې دی

دا شعر د احمد جاويد شريف په ښکلي اوازکې
کمپوز شوی دی.
کال ۱۹۹۲م

شین خالی

څــه ښکلا څــه نازونه يــې دی
تور اوربــل شنــه خالونه يې دی

جګه ونـــه شمشاد يې قامت دی
ده مغروره شاهين يې صفت دی
نـــاز ادا فـــريـــبونـــه يې دی
تور اوربــل شنـه خالونه يې دی

چې کتل کړي په ناز لکه حوره
ښکلی مـــخ يې ځلـيږی له نوره
شوخ نـــظر ســترګکونه يې دی
تور اوربــل شنه خالونه يې دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې لــه ورايه په ناز ناز کتل کا
په زړګي مې د غشو ويشتل کا
جـــادوګـــر منترونه يې دي
تور اوربــل شنه خالونه يې دي

افغاني حسن جوړ شنو خالو دی
چې يې وړی زړګی په پلمو دی
پراتـــه زړه کې غمونه يې دي
تور اوربـــل شنه خالونه يې دي

****

د خوب تعبير

دا د مرګ د خـــوب ليدل وه؟
که د ژوند د خوب تعبيردی ؟

خوشحـــــالي وه او جشنونه
خط او خـــال وه او حسنونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په جنت کې مې نـــــوشي وه
د ذاهــــــد و بد مستي وه

عنطهور شراب څښـــل کيږي
نه ګناه ثـــــــواب چليږي

۴۰

هلته حورې په نڅـــــا وې
د غلمـانو پايـــــــکوبي وه

ايمـــانـونه په نڅـــــا وه
ثوابـــــــونـه دي رقصيږي

ټول جنت کې خـوشحــالي وه
د ذاهـــــدو بــد مستي وه

ټـــول وليـان وه او پيران وه
څوک صـادقه مومنـــــان وه

په مستيــــو کې سجـدې وې
د ثـواب کيسې پــــخې وې

دا د مرګ د خـــوب ليدل وه ؟
که د ژونــد دخـوب تعبير دی ؟

*** ****** ***

کال ۱۹۹۲

۴۱

تير يادونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خړ سيندونه سيلابونه مې ياديږي
د وطن شنه شنه فصلونه مې ياديږي
د ودونو او دودونو رواجونو
ها ديرې ها مجلسونه مې ياديږي
سندريز خوږې نغمې د حجرو مينځ کې
ها ګيسونه او کټونه مې ياديږي
د مرغيو ګڼه ګوڼه او سيلونه
د چق مق ټوپک غږونه مې ياديږي
د قزلاقو او يارمخچو په موسم کې
د دامان د غره دامونه مې ياديږي
د چتکو او مرږو جال په لاس کې
هغه لوی لوی کمندونه مې ياديږي
په جوزا کې د توتانو په موسم کې
د فصلونو درمندونه مې ياديږي
مصلې او د درمند شاخې په لاس کې
تور چنګړ لوی لوی چجونه مې ياديږي

۴۲

د دهقان په لاس چې تيګه د ميزان شي
لپکۍ او خجورونه مې ياديږي
د چيني نه د اوبو منګې په سر کې
ها د پيغلو کتارونه مې ياديږي
مږ اوبل داوربلکو الوتنې
د بامو د سر خوبونه مې ياديږي
په اختر کې د ځوانانو ډلې ډلې
ها ميلې او اتڼونه مې ياديږي
د پی مخو ښکلو پيغلو بير او بار کې
هغه لوی لوی زيارتونه مې ياديږي
رنګ په رنګ ښکلې جامې د طاعتونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مسجد کې ښه وعــذونه مې یادیږي
ځومره ښکلې څه ښایسته کلي باندې دي
جــم او جــوش د بــازارونو مې یادیږي
یــادول یـــې زیــاتــوي د زړه دردونه
افغاني هــا تیر وخـتونــه مې یادیږي

۱۲-۱۲-۱۹۹۸
مهاجرت
۴۳

خاطره

یاره خوږ مـــې ستا یــادونو ته نـظر شو
ځکــه بیــا مې د درتلـو هوس په سر شو

د حرم د بــاغ د حــورو غــم کې نه شوم
چې په زړه مې ستـــا د مینې خوږ بشر شو

را په یاد چې مې ستا تللې خاطرې شوې
پوه پرې نه شوم چې سبا که ماز دیگر شو

افغاني پام چې په تلو یې منکر نه شې
ګوندې بیا دې په نصیب هغه دلبر شو

****
کال ۱۹۹۲م مهاجرت

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۴

باران

په شیبــو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
په لوړو غرویې اوروینه ګلې بیرون باران دی
کله باران کله سیلۍ شي
کله بیــا تالنده ګلۍ شي
بیا تر غرمو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
د پســرلــی بـــاران وریــږي
لارې کوڅې پرې ټول لمدیږېي
په شنو فصلو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
دا زموږ کلي او کوڅو کې
د بــارانونو پــه وختو کې
بیا په هفتو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
باران را تاو شــو د تیرا نه
هلته د کوزې پښتونخوا نه
په اپریدو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
باران نه جوړ شوه سیلابونه
کړي به چــپــه کلي کورونه
په دامانو ی اوروینه ګلې بیرون باران دی
د افغاني کوچاني ژوند کې
هلــتــه پــه لاره د الــبنــد کې
په شائلمو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
مارچ ۱۹۹۹

۴۵

اغیار

کلــه بــه څــما ارمــان تــر سره شــي ؟
بــاغ بــه مې ګــلزاره بــاثــمره شي؟

کله به خــمار په ســر ورجــګ شمه ؟
پورته د عنقــا پــه شــان وزرې شي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژېرى ګريوان سم چې په بيديا شمه
کله چې مې ساه په ځان ابتره شي

جيل چې مې دغم داني تسبيح شولې
يدا چې مې راتول د ژوند تغره شي

وې نسم محنت نورد ژوندون ځينې
ماته د فرهاد په شان ککره شي

جوړ چې شو قيامت مې په وجود وجود
هلته به ارمان د يار تر سره شي

*** ***

مارچ ۱۹۹۹ کال

۴۶

افغانته

هڅه ده ټينګ عزم ارادې لري
ګوره د افغان زړه څه اسرې لري
څوک دى چې احساس ته قرباني ورکړي
ودانګي مرچل ته عقيدې لري
ژوند ترخو خوږوچه وي پوخ کړى څوک
اور دى د احساس بلې لمبې لري
پوهه هم ښکلا بې ده په زړونوکې
خلکو سره ښې مرودې لري
عمر چې شي تير په ولونوکې
ګوره چې روزګار څه ورځې شپې لري
خپله عقيده قوي تصميم سره
ژوند کې شجاعت راز او مزې لري
مرد وي د روزګار چې سربازي کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینـد دی که سیــلاب لوړې څــپې لري
مــا یې افغاني احساس احساس کړلو
مینــه د وطــن یــې خـاطــرې لــري

****
کال ۲۰۰۰م
۴۷

غزل

محــفــل چې دیارانو تېنګ تکور سره مزه کا
خوښي او خوشحــالي دکلي کور سره مزه کا

پروا مــې د اشنا پــه ځان منــلې وه نو ځکه
اشنا ســتا یارانه خــو د پیــغور سره مزه کا

د ژوند په اوږدو لارو منزلونو او ستړیا کــې
دا ټول جار او جنجال بیا د زړه زور سره مزه کا

څوک ناست دی غمازي کا څوک دښکلو سودا کړدی
د ا ژوند او کارو بار بیا لږ څه شور سره مزه کا

ځواني چې مې دیارقد او قامت سره ښکلا ده
خالــونه یې په مخ کې درې څلور سره مزه کا

دیدن ته چــې د یار په افغاني وعده ورځمه
سور شال یې پلو داره په سر خور سره مزه کا
****
کال ۱۹۹۹م مهاجرت
۴۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه دنیا

نن چې اشنا زما تر خوا راځي
بیا مې زړګي ته مشغولا راځي
چې مخامخ ورته کتلی نه شم
زه ترې شرمیږمه حیا راځي
زړګیه پته مینه مینه شولې
داسې ښکاریږي بیوفا راځي
د زړه زخمونه به ټکور شي زما
سترګو ته ښکلې تماشا راځي
دا د خوښي او خوشحالي ورځې دی
چې د شب قدر شپه په ما راځي
چې یې تسل د خوږ زړګی پری وشي
د افغاني د زړه دنیا راځي

******

کال ۱۹۹۲

۴۹

ګران وطن

دا مو د خاپوړو کلی کور دی
دا مو د نیکو د توري زور دی
ورک به شي غلیم چې مخ یې تور دی
سر به ترې قربان کړم د بدن سره
مینه مو ږلرو د خپل وطن سره
دا وطن په موږ باندی ډیر ګران دی
دا زموږه خوږ افغانستان دی

لوړ چې په هوا کې یې بازان ګرځي
هلته په ځنګلو کې یې زمریان ګرځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړ په سردروکې یې طوطیان ګرځي
مست یې بلبلان د باغ او بڼ سره
مینه موږ لرو د خپل وطن سره
دا وطن په موږ باندی ډیر ګران دی

دا وطن خوشحال غوندې بچیان لري
دلته کې نازو انا لمسیان لري
لوی احمد شاه ستر نوم په جهان لري
ساتو به یې شاړې د چمن سره
مینه موږ لرو دخپل وطن سره
دا وطن په موږ باندی ډیر ګران دی
دا زموږه خوږ افغانستان دی

۵۰

وګورئ هرات دی که لغمان
یا که ننګرهار دی که جوزجان
پورته قطغن که بدخشان
غرونه یې ښه ښکاري د معدن سره
مینه موږ لرو دخپل وطن سره
دا وطن په موږ باندی ډیر ګران دی

وایي هریرود اوبه خوږې لري
سیند د ارغنداب جګې څپې لري
ګوره د کنړ سیند څه نخرې لري
جوړې ترې بیالې دی د سربن سره
مینه موږ لرو دخپل وطن سره
دا وطن په موږ باندی ډیر ګران دی
دا زموږه خوږ افغانستان دی

دا وطن زموږه افتخار دی
دې کې موعزمت د نیکه پلار دی
دا د افغاني کلتور یادګار دی
لاس په ګریبان ګرځو له دشمن سره
مینه موږ لرو دخپل وطن سره
دا وطن په موږ باندی ډیر ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا زموږه خــــوږ افغانستـــان دی
****** ***
دیسمبر ۱۹۹۹ ویزبرګ جرمني
۵۱

اروا ښاد سعید افغاني

پــه لــوستــلو اولــو للو
د لوی خــدای په پیژندلو
وه مــصروفــه تل مدام
د علــمیت یــې لوړمقام
دقــوي تـحلیل خاوند وه
دی د لوی نظــرڅــښتن وه
ډیرعــلمــونه یې لوستلي
کتابونه یي پــري لیــکلي
دا د مــصر د اظــهر نــه
فارغ شــوی لــوی مظهرنه
شو دکــتــور د فــلسفې
هم صاحب شــــو درتبې
فیــلسوف دیني عالم وه
مــدرس اوښــه معلم وه
د عــلمیت یې تــل مدام
مستفید شــو خاص او عام
مشرف دخدای پــه کور شو
چې روان دحج په لــورشو
دی پــه دریشپیتو کــلو
شو وفــات دا عــالم پوه
رب دې ور کړي جنتونــه
د لوی خدای دي قــدرتونه

اکتوبر ۲۰۰۰
۵۲

عزم

ایښی مــې قدم په لری لیار ده بیا
ځمــه اخــر ګــام پوري رسیږمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا لیــاره اوږده ډک لــه خطره ده
بیا بــه خپــل مقام پوري رسیږمه
عــزم مې قــوي اراده ټیــنګه ده
خود به خپل ارمان پوري رسیږمه
سر مــې قربانــي ته لمسولی دی
یا بــه خپــل مرام پوري رسیږمه
ژوند سږې تو دې راته ښودلي دي
اوس بــه د جانان پوري رسیږمه
پوه شجــاعت قــوي تصمیم سره
چین دی یا که شام پوري رسیږمه
رب که مــي همت سره ملګری شي
پورته تــر کــیهان پوري رسیږمه
ګــوره افغاني پــاک ارمانو سره
خود به ســر انجام پوري رسیږمه

*** ****** ***

۲۰۰۰ –۱۱ -۲ -جرمني

۵۳

انسان

د ادم د زړګـــي ویـــنه

چي بدله شوه پــه مــینه

قــدرت ګــوره د سبحان

چې پیدا یې کــړ انسان

د زمــان بهــیر چلــیږي

خلک کلــه پرې پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فـــرشتـــو دی راوستلی

دې دنیا ته انسان ښکلی

انسانـــي مـــينه انسان

رب پيدا کړه پـــه جهان

دې جهان تـــه دی حيران

د ادم لمـــسی انـــسان

کال ۲۰۰۱ اولم جرمني

۵۴

ناکام

د ژونـــدون پـــانه مـــې خزانـــه شـــوله
د زړه دنيـــا مـــې خـــلکو ورانه شـــوله

څوک بـــه مـــزار ته بلې شمعـــې راوړي
چه مې د ژونـــدیـــوه پـــاشانه شوله

د امـــیدوغـــوټۍ مې خلاصې نه شوې
چيغـــه مـــې پـــورته ترکـــيهانـــه شوله

د اوږدو لارو مـــــنزلـــــونـــــو لـــړۍ
دا څـــومره زغرده کـــې پريشانه شوله

د نـــامـــــــرادو ارمـــــانـــونـــو کـــړۍ
ماتـــــه راوشلـــيدلـــــه ورانـــه شـــوله

دا د جـــفـــا او ظـــلـــمتـــودنيـــاګـــــۍ
د خـــوب لـــيـــدو سره بـــل شانې شوله

د زړه يـــوه ټـــوټـــه بـــه څـــو ټـــوټې شـــي
چـــه د عـــلاج چاره مـــې ګرانه شوله

چـــه جـــنـــــازه مـــــې جـــګوی مه ژاړۍ
اوس مـــې د رنـــــځ چاره اســـانه شوله

افـــغـــاني ګاله د قيـــامت ســـتـــړياوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـه دې د ژوند مـــده پـايـانه شـوله

*** ***

اګست۲۰۰۳ مهاجرت

۵۵

ګیله

نشته د خـــوښۍ خــبرې دلته کې
پاتې د وروري خـــبرې دلــته کې
هر سړی په خپـــلو خولو لوند وینم
دي د بې کـــسۍ خـــبرې دلــته کې
څوک چې ښه روزګار یا ښه دولت لري
کاندي د مستۍ خـبرې دلــــته کې
بله دنیـــابل غـــوندي قانون دي دا
چـــلي د رندۍ خـــبرې دلــته کې
هیڅـــوک دلته هیڅا سره مل ندي
دي د مـــایوســـۍ خبرې دلته کې
خـــپل درته پردي پردي کتل کوي
کم دي د خـپلوۍ خبرې دلتـــه کې
هغه چــې اخلاص او صمیمیت به وه
تــللي پـــخوانۍ خـــبرې دلته کې
درومــه افغاني په خپـله لیار پسې
نشتـــه وطنۍ خبـــرې دلتـــه کې

*** ***

اپریل ۲۰۰۰ مهاجرت

۵۶

غم

ډوب پـــه تصـــــور کې د اشنـــا یمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تر زنې ناست چې تر سبـــــا یمـه
مـــه څېړئ دردونه څمـــا مه څېړئ
پرېږدئ چې اختـــه په خپل سودا یمه
مـــا د لیـــونو پـــه کلي ورولی
زه هم لېـــونی د خپـــل لیلا یمـــه
سرمې د منصور غونـدې په دار ښه وه
نه چې د خپـــل یار ځینې جـدا یمه
نکړې د زاهـــد جـادو په ما اثر
زه خـــوار ازلي ډوب له ګناه یمـــه
اچـوم کچکـــول بیا د بهلـول څنګ ته
څم د خپل اشنــــا د درګــدا یمـــه
ژوند مـــا افغاني په غم کې تېر کړلـو
زړه مې شو پلې په خــوله خنـدا یمه

*** ***

ماین اشف جرمني
جنوری ۲۰۰۱
۵۷

جهانې ته

پـــه ساده روان نظـــمونـــو
په پـــخو خـــوږو نـــکلونـــو

دې پـــخې خـــوږې خـــبرې
کـــه امـــیل د مـــلغـــلرې

چې هررنـــګ لرې خوندونه
پـــه زړه پـــورې ښه طنزونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

در ســـپړي درتـــه رازونـــه
تـــجـــربې دي هـــم پـــندونه

نـــمـــونـــې دي داحـــساس
دي پســـند د عام او خاص

پکې پروت دی لوی حکمت
د باري د شـــعـــر صـــفـــت
*** ***
جرمني سپتمبر ۲۰۰۳ م

۵ ۸

میپرست

زه ســـاقي او می خانې سره اشنا یم
ځکه اوس د ټـول غمونو بې پروا یم
نصیحت په ما د هیڅ چا اثر نکړی
زه په خپله په نیشوکې غټ پیشوا یم
سم او بد هسې چې مادي پیژندلـــی
په خپـــل عقـــل د ذاهـــده زه دانا یم
رنګـــینې د میخانې سره عـــادت یم
په مـــستۍ کې د ساقې د زړه دنیا یم
د رندانو او مستانو په حساب کـــې
حساب شوی یم نه اوس بلکه پخوا یم
چې ساقي د میـخانې سره مې راز شو
زه تـــر نورو هوښیارانو مستثنی یم
افغاني چې په نیشوکـــې څه لـــیدلي
په خمـــار کـــې په هغه لـــیدو سلا یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۹

پل دی بختور شه

شپـــې دې د برات شــه شــه کلـــونه دې اختر
پــل دې بخـــتور شــه ناوې پــــل دې بخــتور
پل دې بختورشـــه ناوې مــینه کــې دې کورشو
نوې اشنـايي شوه نـوی بـــل د مینـــې اور شو
ستا د حسن شــمعه چــې روښانه په هــرلورشو
حســن دې ښــکلا دې چــیرې مــه شــه د نــظر
پــل دې بخـــتور شــه ناوې پـــــل دې بخــتور
نن چې دې محفل کــې خوشحالــي ده هم خندا
خوښــې دې هـمزولــې دې په مــینه کــړې نڅا
یــې د نجــونو مـــیره ټــول دا ستا په تمــا شــا
رب دې په نصیب کړه په ژوندون کې زیب اوزر
پــل دې بخـــتور شــه ناوې پــــل دې بخـــتور
ناوې نوی ژوند کې خوشحالي دې شه نصیب
کوردې بختورشه خوږ اشنـــا دې شه طبــیب
او ر یې چې بلــیږی پاک الله یې شــې قریـــب
وی دی په امان کـــې افغـــانـي ښـــکلی بشر
پــل دې بخـــتور شــه ناوې پـــل دې بخـــتور
جنوري ۲۰۰۳ م پیښور

۶۰

پاکی هیلی

هغـــه څـــه چې مو په زړه کې هو سیږي
زمـــــوږ هیـــلې دي منزل ته به رسیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغـــه هيلې ډېرې پاکې او سوچه دي
چې ملګري مو د ژوند او همیشــه دي

دا ژوندون د امیـــدونو لوی جهان دی
ځکه تل په هلـــو ځلو کې انسان دی

د مادي دنیـــا متـاع پسې به ګرزي
خو اخر به د نیستۍ په طـــرف پرځي

چـــا چې بل انسان ته کړی دی خدمت
دا حتمې ده چې بیا مـــومي بــه عزت

ځینی شته دا سی کسان چې مُضري کا
چې تاوان درته رسیږي خوشحـالي کا

دوی په خپلــه په تلاش کې د ضرر دي
خـــدای وهلي ځان نه کلـــه با خبر دي

۲۱

څوک چې چـــاته کوهي کني هغه خپله
په کـــوهي کې به يې ځای وي تـــل ترتله

چې د بخـــل او کینې نه ،نـــه مړیږي
ناروا دی هیـــــڅ منزل تـه نه رسیږي

تکبر دا د جاهلــــــو خلکو کار دی
په دنیا باندې تل کلـــــه اعتبار دی

پاکې هیـــــلې د انسان او انسانیت
درته ښایي که دې ګران وی خپل عزت

د اخـــــلاص لاره مدام د پیروزي ده
د انصاف تله قـــــانون د بادشاهي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغـــاني دا صداقت لوی عبادت دی
خپل قسمت چې در رسیږي قناعت دی

****

جنوری ۲۰۰۴ جرمني

۶۲

کوډ ګره

چې د سترګو په کاته سحرا وجادو کا
د ســحرګرو سترګــو قدر دی په کار

هسې ګــوري تصورکې تــه به واې
د ځواني هــوس یې ښکاري په اظهار

جګه پوزه یې چار ګل ده ښایسته کړې
د ښـــو څوکې یې جوړې دي په شمار

سپینه خوله سره اننګي ګلابی شونډې
که نصیب دې شوې ترې ونکړې انکار

جــذبـــه مې د ځواني په تینډه کو شوه
د هندو دلــور په ستـــرګوکـــې په وار

دا د رب د قــدرتــونــو نــمونه ده
افغــانــي غــم دې کـــوه لږ په کرار
****
بادزون ، جرمني فبروري ۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

نا پایه منزل

نه رسم منزل ته نیمه لیار کې پاته شوی یم
ګوره چې روزګار څه په پیچومو خیژولی یم
نن چې دا محتاج ژوند سره لاس په ګریوان ګرځمه
دې حالت ای خلکو نور تر پوزې راوستلی یم
نشته چې علاج مې د مرض نه کوم هوښیار طبیب
رادې شي اجل نور انتظار یې ستړی کړی یم
پوه یمه په دې چې دا خپل لاس وي د ګلونو لاس
زه خو همیشه خپلې راستۍ راپرزولی یم
ناست یم سروبي کې نه کابل نه د لغمان شومه
لاس کې مې رباب دې ډیر د غمه خندیدلی یم
نه مې شته پروا ځکه په څنګ کې مې ځوانان دي
ښه مینه د کار لرم بیکاره پاته شوي یم
پام چې افغاني ترخولې نه اه قدرې ونه باسې
ځکه چې دوستانو د شلغم په تول تللي یم

****

کال ۱۹۹۹م

۶۴

څه په کار

چې د اغیار سره دې یار وي بل دښمن څه په کار
چې دې د مینې طلبګار وي بل خوږلن څه په کار

نه دي منزل ته رسیدلي تل کاږه بارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې داغزو باريې په سروي ياسمن څه په کار

چې د درواغجنو سره مل وي په ښارونو ګرځي
د داسې خلکو اشنايي او خوږ چلن څه په کار

دا چې يو ښکلی لعلي پروت وي په ايرو کې د خار
چې د ايرو په مينځ کې پټ وي ځليدن څه په کار

چاره يې څه ده چې خلاصون يې ترينه نه وي د چا
چا چې په خپله په ځان کړي خلاصيدن څه په کار

د بې غرضو مصلحت ته چې غوږ نه شوی اشنا
بيا د مغرضو په دوکو کې غوليدن څه په کار
******** *** *********** **
جرمني فبروري ۲۰۰۴
٦۵

جفا

راغــــله تهمتـــونه د اشنا په سر
جوړ چې قيامتونه دي ځما په سر

بده اشنايي شوه بد روزګار شولو
يار شـــو پښيمانه د وفـــا په سر

خوب او خيال مې واړه نامطلوب وخوت
يارمـــې راځي نه شو ددنيا په سر

ډيری هـــلې ځلې مې عبث شولې
شومه تهـــمتي د دلـــربـــا په سر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما يې افغاني حسن ليدلی دی
خوندېې کړي نازونه د ادا پـه سر

********* *** ***
کال ۱۹۹۹م جرمني

٦٦

اوتوبان

نه ځــما او نـــه دا ستـــا دی اوتـــوبان
داســـې ښکـــاري د هـــرچا دی اوتوبان
رنګ په رنګ ښکلي موټری پکې درمي
هم د شـــاه هم د ګـــدا دی اوتوبان
په يودم چې وړاندی وروسته پکې کيږي
ال،کا،وی تـــه په ســـودا دی اوتوبان
خدای دې نه کړي چې په شتاو۱کې برابرشې
کـــه مابنـــام وي نـــو سبا دی اوتوبان
کـــه يـــو لږه شان غلـــطه پکې وکړې
په هـــمدې ځـــای قـــبرستا دی اوتوبان
ډيرځوانان پـــکې بی وخته شهيدان شول
مـــرګ نه کـــله مستثنی دی اوتوبان
خمـــا واوره د احتياط ځينی کـــار واخلی
نـــه د ټـــوکـــو او خنـــدا دی اوتوبان
چـــې د مرګ او ژوند يوه دقيقه فرق کړی
نو اصـــلي دښـــمن همـــدا دی اوتوبان

شتاو دنقليه وسايطو ازدحام يابندښت په اوتوبان يا د ترافيکو
په لوی لاروکې ۰ فبروری ۲۰۰۳ جرمنی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین سترگی

منصف نه شو په ژوندون کې د انصاف
په عقبا به څه جواب کړې د مناف
د گناه پیټی یې دروند دی د هر چا نه
هسې اخلي د اسلام نوم په گذاف
په ښکاره کې مستقیم خلکو ته ښکاری
په باطن کې کوږ او کینږ دی یک اوصاف
حقیقت کې جو د انه تر ینه درنه ده
خو ځان درونډ گني همیش تر کوی قاف
په دنیا کې یې یو نیک قدم کینښود
دی ظاهره کې زاهد د خولې په لاف
د رباب نغمه خوږه ده هم شیرینه
غږوي راته سازونه د نداف
افغاني ولس به کله فراموش کا
چاڼوي به یې کړه وړه تر چلو صاف

********* *** ***

اگست ۲۰۰۱ مهاجرت

۶۸

سمه لیار

عزت یې شي نصیب چې ربه ستا په لیارې سم شي

ذلت په هغه چا چې د ریا په لیارې سم شي

تیرېږي قافلې د زمانې نن او سبا کې
سر لوړي به وي څوک چې د الله په لیارې سم شي

انسان لري ډیر لوړه مرتبه تر بل مخلوقه
زیبېږي ورته کړه چې د عقبا په لیاري سم شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذاهـــد پـــه عــبادت رســـې د ذهـــد مرتبې تـــه
سجدې يې شې پخې چــې درضا په لياړې سم شي

سخي پـــه سخاوت بانـــدي حاصل د زړو رضا کړي
منلی بـــه وي څوک چي د سخاپـــه لياړې سم شي

ژوندون هسي عبث چي تيروي متاع يـــې څـــه ده
پيـــرو د سمې ليار د مصطفا پـــه لياړې ســـم شي

درګا تـــه دي الله زه افغانـــي لاس پـــه دعا يـــم
مطلب ته رســـي څوک چې مدعا پـــه لياړې سم شي

********* *** ***

سپتامبر ۲۰۰۳

٦۹

همت

دلبره زه چې ستـــــا رضـــــا نيسمه
په هر قـــــــدم کې مې ګناه نيسمه

دا چې شليـــدلی ګريبـــان ګرځمه زه
ځـــان د مجنـــون دګورترخوا نيسمه

پدې ســـــاده ذاهد مـــې نه شي باور
دين دکعبې د در پيشـــــوا نيسمه

پرې نه پوهيږمه چې کوم لوری ځم
کله دنيـــــا کله عقبـــا نيسمه

په بازاري مينـــــــه غلط چې نشم
دود د يوسف او ذليخـــــا نيسمه

چې مې باورد خوږ اشنا شي حاصل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دميني ليار يې پـه ريښتيـا نيسمه
افغـــــاني پـــر پرده دقسمت خبرې
دهمت ليار به خامــاخـــــا نيسمه
۲۰۰۵ م کال - دا شعر د طاهر شباب په ښکلي اواز کې
کمپوز شويدی.
۷۰

د وطن پــه ياد

(متن به چار زبان)

شعر و آهنگ زيبای وطنی

شا عر: سميع الدين افغاني
Author: Sameuddin Afghani
خواننده : صديق شباب
Singer: Sediq Shabab

د وطن پــه ياد

پــه وطــن موجوړماتم دی
تــورتمونو کې مو شپې دي
دا د کـــوم ظـــــالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
ګـران وطن راته سوراورشو
دوزخ لمبې تـــري خـيژي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بـــل محشر ته حاجت نه شته
قيامتونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
د کـــابـــل هـــره کـــوڅـه مو
ښکلي ښکلي خـــاطرې دي
اوس يې وران او ويجاړ ګورم
ګـــړنګونو کې مـــو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
زوړ او ځوان مو شهيدان شول
څـوک بې پلاره څوک بې موره
د چا کور جوړ قـــبرستان شو
زيــــارتونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
افغانان ټول تار او مار شول
څوک په کوزاو څوک په بردي
په وطن کې چې او ســـيږي
ماتمونو کې يې شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
دا اسـلام پـــه تـــمه تـــمه
د کـــــافرو کانـي وشـــوي
هــــــيڅ تميزکـولای نه شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په چـــرتونو کې مو شپې دي
دا د کــــــوم ظالم لـــــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
دنـــــــيا تـــوله راته خاندي
مور په چيغو چــــيغو ژاړو
څه سپين سترګې دنياګۍ ده
سياستونو کې مو شپې دي
دا د کــــــوم ظالم لـــــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
افـــــغانی وطن به جوړ شي
که د خدای مــــــهربانـــي وه
د پـــــردو لاس بـــــه لنډ يږي
امـــــيدونو کې مو شپې دي
دا د کــــــوم ظالم لـــــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

دا شعر په کال ۱۹۹۲ د نويد د جريې
په شپږمه ګڼه کې خپور شو٠
سميع الدين افغاني

ترجمه به دری از استاد محمد اسحاق برکت

دوطن په ياد

به ياد وطن

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وطن مو جوړ ماتم دی
وطن ما ماتمسرا شده
تورتمونوکې مو شپې دي
در شبهای تار بسر میبریم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چې ظلمونوکې مو شپې دي
که در مظالم شب را به پایان میبریم
*****
ګران وطن را ته سور اور شو
وطن محبوب بر ما آتش سوزان شده
د دوزخ لمبي تري خیږی
شعله های آتش جهنم ازان بر میخیزد
بل محشر ته حاجت نه شته
به محشر دیگري ضرورت نیست
قیامتونو کي مو شپي دی
شبهای خود را بسان روز رستاخیز بپایان میبریم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چي ظلمونو کي موشپي دی
که در مظالم شب را بپایان میبریم
*****
د کابل هره کوخه مو
از هر کوچه و برزن کابل عزیز ما
ښکلي ښکلي خاطری دی
خاطرات شیرین و زیبایی داریم
اوس یي وران او ویجاړ وینم
حال او را خراب و ویران مینگرم
ګرنګونو کي موشپي دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

در پرتگاههای بین مرگ و زندگی شب را میگذرانیم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چي ظلمونوکي مو شپي دِی
که در مظالم شب را بپایان میبریم
*****
زوړ او ځوان مو شهیدان شول
پیر و برنای ما همه شهید شدند
څوک بی پلاره څوک بی موره
عده ای یتیم وعده ای هم یسیر شدند
د چا کور جوړ قبرستان شو
خانه های عده ای به گورستان مبدل گشت
زیارتونو کی مو شپی دی
در مزارات شب را بپایان میبریم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چی ظلمونو کی مو شپی دی
که در مظالم شب را بپایان میبریم
*****
افغانان ټول تار او مار شول
افغانها همه تیت و پاشان شدند
څوک په کور او څوک په بر دی
کسی در خانه و بعض در صحرا و بیابان
په وطن کی چی اوسیږی
آنهائی که در وطن به سر میبرند
ماتمونو کی یی شپی دی
شبهای شان در اندوه و ماتم است
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ظلمونو کې مو شپې دي
که در مظالم شب را به سر میبریم
*****
د اسلام په تمه تمه
به امید و آرزوی برقراری اسلام
د کافرو کاني وشوې
مگر اعمال کفرانه انجام دادند
هیڅ تمییز کولای نه شو
هیچ تمییز کرده نمیتوانیم
په چرتونو کې مو شپې دي
شبها در فکر و چرت بسر میبریم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
په ظلمونو کې مو شپې دي
که در مظالم شب را بپایان میبریم
*****
دنیا ټوله راته خاندي
جهانیان همه بر ما میخندند
موږ په چیغو چیغو ژاړو
ما با صدای بلند و زار زار میگرییم
څه سپین سترګې دنیا ده
چه دنیای دیده دراست!!!
سیاستونو کې مو شپې دي
در میان سیاستها زندگی میکنیم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چې ظلمونو کې مو شپې دي
که در مظالم شب را به سر میرسانیم
*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانی وطن به جوړ شی
میهن افغانها ساخته خواهد شد
که د خدای مهربانی وه
اگر لطف و مهربانی خداوند باشد
(به لطف و مهربانی خدا)
د پردو لاس به لندیږی
دست بیگانگان کوتاه خواهد شد
امیدونو کی مو شپی دی
به امیدها شب را بپایان میرسانیم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چی ظلمو نو کی موشپی دی
که در مظالم شب را بپایان میرسانیم.

ترجمه خواندن(متن) پشتو به زبان انگلیسی:
From Pashto to English – Date:1/3/2010

د وطـن پـــه يـــــاد

In Memoriam of the Homeland

په وطـن مو جـــوړ مـــاتـــم دی
In our homeland we mourn
تـــــورتمـــونـــــو کې مو شپې دي
We pass our time in darkness
دا د کـــوم ظـــــــــــالم له لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چې ظلمـونو کې مو شپــــې دي
Because of him/this we are living outside the law
*** ***

(c) ketabton.com: The Digital Library

گران وطن راته سور اورشو
Our homeland has become uninhabitable
د دوزخ لمبی تری خیږی
The fires of hell rise from it(the homeland)
بل محشر ته حاجت نه شته
Judgment day is already here
قیامتونو کې مو شپې دي
We are already living it now
دا د کوم ظالم له لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?

چي ظلمونو کي مو شپي دي
Because of him/this we are living outside the law
*** ***
د کابل هره کوڅه مو
Allies of our Kabul
ښکلي ښکلي خاطرې دي
Provide fond memories
اوس یې وران اوویجاړ گورم
but are now demolished and destroyed
گړنګونو کې مو شپي دي
we are living in a crater

دا د کوم ظالم له لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چي ظلمونو کي مو شپي دي
Because of him/this we are living outside the law

*** ***
زوړ او ځوان مو شهیدان شول
Both young and old have become martyrs
خوک بې پلاره خوک بې موره
parents suffer from the loss of their children
د چا کور جوړ قبرستان شو
homes becoming graveyards for some

زیارتونو کې مو شپې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

We live in houses of holy graves
دا د کـــــــــوم ظالـــــم لـــه لاسـه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چي ظــلمـــونـو کي مو شپي دي
Because of him/this we are living outside the law

*** ***

افغانان تول تــــار او مـــار شول
Afghans have been massacred
څوک پــــه کــوز او څوک په بر دي
Scattered all over

په وطن کي چي اوســــــيږي
Those living in the homeland
ماتـمونـــو کي ی ـــي شـپي دي
They are living in mourning
دا د کــــــــوم ظالـــم لـــه لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چي ظلمونو کي مـــو شپـــي دي
Because of him/this we are living outside the law
*** ***
د اســـلام پــــه تــــمه تـــــمه
In the name of Islam
د کــــــــافرو کانـــي وشــــوي
They behave unislammicly
هـــــــــيخ تميز کـــو لای نه شو
We cannot recognise
په چــــرتونو کي مو شپي دي
We are living in contemplation
دا د کــــــــوم ظالم له لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چي ظلمونو کي مو شپي دي
Because of him/this we are living outside the law
*** ***

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیا تهوله راته خاندي
The world smiles at us
موږ په چیغو چیغو ژاړو
Whilst we scream(Whilst we scream in anguish)
څه سپین سترګي دنیاګۍ ده
Look at this domineering world(Can you see this shameless world?)
سیاستونو کې مو شپې دي
We are living in a beaurocracy (Politics in everything)
دا د کوم ظالم له لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چي ظلمونو کې مو شپې دي
Because of him/this we are living outside the law

*** ***

افغانی وطن به جوړ شي
The Afghan home will be built
که د خدای مهرباني وه
If God wills it to be the way
د پردو لاس به لنډیږي
External (bad)influences will be severed
امیدونو کې مو شپې دي
We live in hope until then
دا د کوم ظالم له لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چي ظلمونو کې مو شپې دي
Because of him/this we are living outside the law

Author Sameuddin Afghani
سمیع الدين افغانی - سعید افغانی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطـن پـــه یـــــاد

ترجمه خواندن(متن) پشتو به زبان المانی:

In Erinnerung an unser Heimatland

In unserem Heimatland leben wir in Trauer
In Dunkelheit verbringen wir unsere Zeit
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Unser Heimatland ist unbewohnbar geworden
Die Feuer der Hölle lodern daraus empor
Der jüngste Tag hat schon begonnen
Wir leben ihn schon jetzt
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Mit Freunden unseres Kabul
teilen wir lieb gewonnene Erinnerungen
die aber nun vernichtet und Zerstört sind
Wir leben in einem Krater
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Junge wie alte sind zu Märtyrern geworden
Eltern leiden , weil sie ihre Kinder verloren haben
Für manche wird ihr Zuhause zum Friedhof
Wer leben in Häusern die heilige Gräber sind
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?

(c) ketabton.com: The Digital Library

Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Afghanen wurden dahingemetzelt
in alle winde zerstreut
Diejenigen de im Heimatland leben
leben in trauer
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

im nama des islam
Das ist unislamische benehmen
wir können es nicht begreifen
und sinnen darüber nach
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Die Welt lächelt uns an
Während wir vor Qualen schreien
Sieh dir diese tyrannische , schamlose welt an
Wer leben in einer Brürokratie in der sich alles um politik dreht
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Die afghanishe heimat wird gebaut werden
wenn Gott es so will
Schlechte Einflüsse werden sich aufiösen
Bis dahin lebt die hoffnung in uns
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?

(c) ketabton.com: The Digital Library

Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library